

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobce: **Vaprio.cz, s. r. o.**, IČ 02290715, Štemberova 200, 330 01 Kyšice,
zastoupeného Mgr. Danielem Rejmanem, advokátem, U Prašné
brány 3, 110 00 Praha 1,

proti
žalované: **Česká obchodní inspekce**, ústřední inspektorát, Štěpánská 44, 110 00
Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 11. 2019, č.j. ČOI 148690/19/0100,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Rozhodnutím České obchodní inspekce, Inspektorátu pro Plzeňský a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni (dále jen „Inspektorát“) ze dne 10. 7. 2019, č.j. ČOI 86510/19/2200 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), byla žalobci uložena podle § 36 odst. 10 písm. d) zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně zdraví“ nebo „ZOZ“), úhrnná pokuta ve výši 10 000 Kč za porušení povinnosti § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví, když při prodeji elektronických cigaret a náhradních náplní do elektronických cigaret prostřednictvím e-shopu www.vasecigareta.cz řádným způsobem neověřil věk kupujícího, tedy nezajistil, aby tyto výrobky nebyly prodány osobám mladším 18 let. To bylo zjištěno kontrolou internetového obchodu provedenou dne 10. 10. 2018, resp. provedeným kontrolním nákupem 1 kusu elektronické cigarety Fuchai V3 AIO sada 400mAh v prodejní ceně 299 Kč a 2 kusů Oriental Tobacco – ELECTRA - český liquid 10 ml v prodejní ceně 75 Kč/ks (objednávka č. 1810100182), při kterém prodávající jednoznačně neověřil věk spotřebitele. Tím žalobce jako prodejce naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 36 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně zdraví. Dále žalobce porušil povinnost podle § 6 odst. 3 zákona o ochraně zdraví, když na jím provozovaných internetových stránkách www.vasecigareta.cz ve stavu ke dni 10. 10. 2018, tedy v místě, kde prostřednictvím prostředku komunikace na dálku nabízí k prodeji elektronické cigarety a náhradní náplně do elektronických cigaret, neuvedl své současné jméno platné ke dni kontroly, neboť uvedl původní název obchodní firmy VašeCigareta.cz, s. r. o., čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 36 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně zdraví. Prvoinstančním rozhodnutím byla dále žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

2. K odvolání žalobce byla rozhodnutím žalované ze dne 20. 11. 2019, č.j. ČOI 148690/19/O100 (dále jen „napadené rozhodnutí“), podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), změněna výše prvoinstančním rozhodnutím uložené pokuty z 10 000 Kč na 7 000 Kč (výrok I.); ve zbytku bylo prvoinstanční rozhodnutí podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrzeno (výrok II).
3. Žalobce se žalobou ze dne 20. 1. 2020, doručnou Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) téhož dne, domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalované a vrácení věci zpět žalované k dalšímu řízení.
4. Zákon na ochranu zdraví upravuje mimo jiné prodej tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření a elektronických cigaret prostřednictvím prostředku komunikace na dálku.
5. Správní řízení je upraveno správním řádem.

[III] Žaloba

6. Žalobce považoval prvoinstanční i napadené rozhodnutí za nesprávná, a to jednak pro již uvedené výhrady obsažené jak v námitkách proti kontrolnímu zjištění, v odporu proti příkazu Inspektorátu a v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, tak i pro skutkové i právní důvody uvedené v žalobě. Současně poukázal na to, že v rámci správního řízení se žalovaný ani Inspektorát nevypořádali se všemi namítanými argumenty, resp. se s řadou z nich vypořádali jen formálně, což činí obě napadená rozhodnutí vadná pro jejich neúplnost a nepřezkoumatelnost.
7. Žalobce byl přesvědčen o tom, že přístupem Inspektorátu a žalované byly dotčeny i ústavní principy chráněné Ústavou a Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Jmenovitě žalobce odkázal na čl. 2 odst. 4 Ústavy a čl. 2 odst. 3 Listiny. Žalobce kromě toho vnímal napadené rozhodnutí (ve spojení s prvoinstančním

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutím) jako nepřiměřený zásah do jeho ústavně zaručeného práva na podnikání ve smyslu čl. 26 odst. 1 Listiny majícím v konečném důsledku dopad i do jeho vlastnického práva chráněného čl. 11 odst. 1 Listiny.

8. Žalobce byl přesvědčen, že závěry správních orgánů jsou chybné v důsledku nesprávného právního posouzení věci, nesprávného, extenzivního a formalistického výkladu předmětných ustanovení ZOZ a přestupkového zákona ve spojení s nerespektováním smyslu a účelu ZOZ, jak vyžaduje čl. 4 odst. 4 Listiny a nerespektování některých klíčových principů přestupkového zákona (např. v pochybnostech ve prospěch obviněného).

Porušení § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví (údajná absence systému ověřování věku spotřebitele)

9. Dle žalobce neexistuje žádný právní předpis, který by stanovil přesné a podrobné požadavky na to, jak má počítačový systém ověřování věku vypadat. Z hlediska díkce zákona o ochraně zdraví tedy platí, že takový systém musí být počítačový a v zájmu vyloučení prodeje elektronických cigaret osobám mladším 18 let musí být schopen elektronicky jednoznačně ověřit věk spotřebitele. To systém provozovaný žalobcem jednoznačně splňuje a splňoval také v den kontroly (10. 10. 2018). Funkčnost žalobcova systému není omezena, jak mylně uzavírá žalovaná, na to, že „kupující v objednávkovém formuláři vyplní datum narození a systém podle zadaného data spočítá jeho věk“, resp. že „provozovaný systém pouze spočítá věk kupujícího na základě jím uvedených údajů“ (viz str. 6 a 9 napadeného rozhodnutí). Na tento krok dále bezprostředně navazuje další automatizovaný krok, který spočívá v tom, že je-li automatickým výpočtem zjištěn dostatečný věk kupujícího (minimálně dosažení 18. roku věku), systém umožní pokračování v objednávce. Je-li však automatickým výpočtem zjištěn nedostatečný věk kupujícího (nedosažení 18. roku věku v daném okamžiku), systém je naprogramován tak, že rozpracovanou zakázku bez dalšího ukončí, tzn. nedovolí objednávku dokončit. Takové nastavení systému odpovídá požadavku zákona o ochraně zdraví i jeho smyslu, jímž je v tomto ohledu ochrana osob mladších 18 let před škodlivými účinky návykových látek.
10. To žalobce ostatně namítal v průběhu celého správního řízení.
11. Žalovaná v napadeném rozhodnutí s poukazem na důvodovou zprávu k ZOZ nesprávně uzavřela, že žalobce má mít počítačový systém, který „vyloučí prodej předmětného zboží osobám mladším 18 let“, přičemž jeho odpovědnost za splnění takové povinnosti je „objektivní“, což navíc žalovaná vykládá ve smyslu povinnosti absolutní [k tomu viz např. str. 7 napadeného rozhodnutí - *„neobstojí tedy námitka obviněné, že nemůže nést odpovědnost za úmyslné a protiprávní obejití počítačového systému u (...)“*]. Pokud by se měl žalobce řídit uvedeným výkladem žalované, mohlo by to znamenat ad absurdum např. i to, že žalobce by byl odpovědný (a sankcionován) za situace, kdy prostřednictvím jeho e-shopu zakoupí elektronickou cigaretu nezletilý prostřednictvím zletilé osoby, která pro něj na jeho žádost udělá objednávku, a k vyzvednutí zboží se dostaví spolu s ní a ukáže svůj doklad totožnosti (protože počítačový systém prodejce v takovém případě nevyloučil prodej elektronické cigarety osobě mladší 18 let, tedy nelze jej považovat za dostatečný). Povinnost v takovém rozsahu však zákon o ochraně zdraví žalobci neukládá a ani ukládat spravedlivě nemůže. Jinými slovy, žalobce nemůže suplovat úkoly státu na úseku ochrany osob mladších 18 let před škodlivými účinky návykových látek, ale je povinen k takové ochraně přispět v rozsahu, v jakém mu to právní předpisy ukládají a v jakém to

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

lze po něm spravedlivě požadovat.

12. Zákon žalobci neukládá, aby věk kupujícího ověřoval s využitím žalovanou zmiňovaného systému mojeID. Ostatně žalobce podotýká, že z jeho pohledu ani systém moje ID určitě není možné označit za absolutně neobejitelný.
13. Žalobce pro úplnost odkázal i na soulad jím používaného počítačového systému s požadavky podle důvodové zprávy k § 6 odst. 1 ZOZ, která stanoví následující: *„Prodej na dálku bude možný pouze v případě, že maloobchodní prodejce přijme taková opatření, kterými vyloučí prodej tohoto zboží osobám mladším 18 let. Způsob splnění této povinnosti již nebude ponechán čistě na volbě provozovatele - maloobchodního prodejce. Provozovatel bude muset být vybaven systémem ověřování věku, který v okamžiku prodeje ověří, že kupující spotřebitel není mladší 18 let. Provozovatel bude povinen prostřednictvím tohoto systému v okamžiku prodeje ověřit, že kupující spotřebitel není mladší 18 let. Systém ověřování věku musí být počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele (viz definice v čl. 2 odst. 36 směrnice 2014/40/EU). Konkrétní parametry tohoto systému nejsou specifikovány ani směrnicí 2014/40/EU a nespécifikují se tedy ani tímto návrhem zákona.“*
14. Kromě toho žalobce zdůraznil, že v rámci kontrolního nákupu provedeného dne 10. 10. 2018 Inspektorátem za součinnosti nezletilého figuranta prokazatelně a účinně zamezil tomu, aby se předmětné výrobky (e-cigareta a 2 eliquidy) dostaly do dispozice osoby mladší 18 let, a to přestože v objednávce byly úmyslně zadány nepravdivé údaje o datu narození zákazníka. Zájmu sledovaného zákonem o ochraně zdraví, kterým je ochrana dětí a mládeže před škodlivými účinky návykových látek, tak bylo v daném případě nepochybně dosaženo. Ke spáchání přestupku ze strany žalobce v daném případě nedošlo a dojít nemohlo. V tomto ohledu žalobce odkázal i na žalovanou na str. 10 napadeného rozhodnutí vzpomínaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č.j. 5 As 104/2008-45, kterým kasační soud dospěl k závěru, že k naplnění materiálního znaku přestupku nedojde v situaci, kdy k okolnostem jednání naplňujícím jinak formální znaky přestupku se *„přidruží další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti“*. Žalobce byl přesvědčen o tom, že právě o takový případ se v jeho případě jedná.
15. V reakci na provedenou kontrolu a v zájmu nechat si prověřit funkčnost jím provozovaného počítačového systému ověřování věku se žalobce obrátil na nezávislého soudního znalce Ing. Mgr. RNDr. Radka Beneše, MSc., zapsaného v seznamu soudních znalců vedeném Ministerstvem spravedlnosti pro (i) obor kriminalistika se specializací na bezpečnost a ochranu dat, počítačovou a informační kriminalitu, (ii) obor kybernetika, odvětví výpočetní technika, se specializací na technické a programové vybavení, bezpečnost informačních systémů a ochranu dat, (iii) obor ekonomika, odvětví ceny a odhady, se specializací na software, produkty a služby informačních technologií. Soudní znalec ve znaleckém posudku ze dne 17. 1. 2020, č. 136-1127/12/2018, dospěl mj. k následujícím závěrům: *Integrovaná součást informačního systému (e-shopu) vaprio.cz je povinná část průchodu nákupním procesem, která jednoznačně (ve vztahu ke konkrétnímu uživateli-spotřebiteli, bez možnosti více variant či neexaktního, právě jednoho výsledku) ověřuje věk daného uživatele-spotřebitele; v kontextu nákupu realizovaného na platformě internetového obchodu vaprio.cz se nachází integrovaná (včetně) část počítačového kódu, která je součástí elektronické kontraktace, která jednoznačně ověřuje věk objedávajícího spotřebitele na základě jím uvedeného data narození; součástí kódu je validace pravdivých údajů; v rámci informačního systému Zadavatele dochází k vyhodnocení (ověření), že kupující není mladší 18*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

let ještě před vlastní možností uzavření a odeslání objednávky; k vyhodnocení věku nakupujícího (spotřebitele) dochází v rámci rekapitulace (košíku) při dokončování aktuální objednávky; elektronický obchod www.vaprio.cz kombinoval několik způsobů ověření věku; v posledním kroku nákupního košíku bylo nutné uvést datum narození a pouze po splnění podmínky nákupu nad 18 let bylo možné objednávku odeslat. Odesláním objednávky byl poskytnut soublas s OP, kde je uvedena podmínka nákupu el. cigaret nad 18 let; pokud ověření prokáže, že nakupující nepřesáhl hodnotu 18 let, pak mu není umožněno pokračovat dále v uzavření objednávky; systém Zadavatele je standardním až nadstandardním řešením v této oblasti, a to jak z pohledu informovanosti, systému ověření věku nakupujícího, tak jeho integrací do nákupního procesu; znalec disponuje účtem a užívá službu MojelD, proto jednoduše ověřil, že osobní údaje, resp. datum narození je spravován uživatelem samostatně, bez další kontroly třetí osobou; využití služby MojelD je vynikající z pohledu centrálně spravovaných údajů, ověření existence jednatelů osoby a jejich kontaktních údajů, nicméně z pohledu ověření věku jednatelů vidí znalec tento údaj stejně hodnověrný (uživatel jej zadává bez kontroly samostatně do svého profilu) stejně, jako tak činí přímo na cílové platformě.

Porušení § 6 odst. 3 zákona o ochraně zdraví (neuvedení aktuálně platné obchodní firmy žalobce na e-shopu v době kontroly)

16. Žalovaná jen zdánlivě v napadeném rozhodnutí vzala v potaz argumenty žalobce odůvodňující závěr, že se nedopustil přestupku ve smyslu § 36 odst. 1 písm. i) ve spojení s § 6 odst. 1 a 3 zákona o ochraně zdraví, a to zejména argument o absenci materiální stránky přestupku, kterou je společenská škodlivost skutku v konkrétní nastalé situaci, kdy na webových stránkách e-shopu byl v den kontroly žalobce označen původním názvem své obchodní firmy (VašeCigareta.cz, s.r.o.), ačkoliv několik málo dní předtím byl do obchodního rejstříku zapsán nový název jeho obchodní firmy (Vaprio.cz, s.r.o.), přičemž všechny ostatní identifikační údaje byly uvedeny správně. Žalovaná v tomto ohledu dospěla v napadeném rozhodnutí k závěru, že společenská škodlivost, byť malá, je dána, neboť je ohrožen příslušným ustanovením chráněný zájem, jímž je umožnit uživateli předmětných internetových stránek snadno a řádně identifikovat prodejce zde nabízených výrobků. Žalovaná pro ilustraci uvedla, že např. uvedení nesprávné obchodní firmy v žalobě spotřebitele, kterou by chtěl podat v souvislosti s koupí výrobků na předmětných internetových stránkách, může vést k jejímu zamítnutí z důvodu, že žalovaným je neexistující subjekt (viz str. 9 napadeného rozhodnutí).
17. Žalobce to vnímal jako přinejmenším zavádějící informaci. Nadto, žalobce poukázal na skutečnost, že průměrný spotřebitel (pokud pomineme to, že nemá-li právnické vzdělání, zpravidla pověří přípravou žaloby advokáta nebo využije služeb některé ze spotřebitelských poraden) je jistě obeznámen s existencí veřejného registru, v němž je vhodné ověřit aktuálně platné identifikační údaje před podáním případné žaloby.
18. Žalobce zdůraznil, že skutek, jenž mu žalovaná klade za vinu, nepředstavuje žádný zásah do prioritního zájmu chráněného zákonem o ochraně zdraví, kterým je ochrana zdraví před škodami působenými návykovými látkami. Nadto, žalobce poukázal i na důvodovou zprávu k tomuto zákonu, z níž je jednoznačné, že smyslem § 6 odst. 3 ukládajícího provozovatelům internetového prodeje povinnost uvádět na internetových stránkách základní identifikační údaje, bylo zamezit anonymním prodejem tabákových výrobků prostřednictvím internetu. V žalobcově případě se ovšem zcela jistě nejednalo o anonymní prodej.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Výše pokuty

19. Napadené rozhodnutí nemůže obstát ani co do části o stanovení pokuty, protože ani snížení výše uložené úhrnné pokuty za domnělé přestupky z částky 10 000 Kč na 7 000 Kč nepředstavuje nápravu a neodpovídá skutečnému stavu věci. Žalobce žádný skutek, který by bylo legitimně možno označit za přestupek, nespáchal, tedy žalobce logicky nemůže být vůbec sankcionován.
20. Žalobce byl názoru, že je snad až projevem správní zlovolnosti žalované, že při posuzování výše pokuty se žalovaná zabývá i domnělým přestupkem spočívajícím v témže „porušení“ § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví zjištěném navazující kontrolou Inspektorátu uskutečněnou dne 26. 3. 2019, přičemž tento navazující „přestupek“ s vědomím toho, že byl uložen příkazem Inspektorátu, proti němuž žalobce nedopatřením včas nepodal připravený odpor, a kdy je zároveň zcela zjevné, že argumentace žalobce je shodná jako v tomto případě, žalovaná vyhodnocuje jako závažnější, neboť se jej měl žalobce dopustit *„poté, co byl inspektory České obchodní inspekce protokolem o kontrole ze dne 29. 10. 2018 upozorněn na to, že jím používaný způsob ověření věku spotřebitele není dostatečný“* (str. 11 napadeného rozhodnutí).
21. Žalobce měl s odkazem na znalecký posudek za to, že je držitelem vlastního počítačového systému umožňujícího elektronicky jednoznačně ověřovat věk zákazníka za účelem zabránění prodej elektronických cigaret a naplní do elektronických cigaret osobám mladším 18 let. Počítačový systém žalobce je nastaven tak, že v případě zjištění, že zájemcem o uzavření obchodu je osoba mladší 18 let, automaticky nedovolí dokončit objednávku.
22. Žalobce tedy jedná v souladu s obecně závaznými právními předpisy České republiky, které upravují problematiku prodeje e-cigaret a e-liquidů. Inspektorát a žalovaná nepřipustně zasáhly do jeho práva a příslušná správní rozhodnutí jsou nezákonná.

[III] Vyjádření žalované k žalobě

23. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 6. 3. 2020 konstatovala, že se žalobní námitky z velké části shodují s námitkami vznesenými žalobcem v průběhu kontroly a správního řízení, a odkázala především na odůvodnění svého rozhodnutí, v němž vyložila, z jakého důvodu je neshledává opodstatněnými.
24. Žalovaná trvala na tom, že počítačový systém ověřování věku použitý žalobcem nesplňuje požadavky § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví. Samotné spočítání věku na základě kupujícím zadaných údajů rozhodně nelze považovat za elektronické jednoznačné ověření věku, jak stanoví zákon. Co tímto ustanovením zákonodárce myslel, je ostatně vyjádřeno i v důvodové zprávě k tomuto ustanovení, která příkladmo uvádí ověření věku podle identifikačních údajů uvedených v občanském průkazu při předchozí osobní registraci či systém mojeID, který je dle informací Svazu obchodu a cestovního ruchu v praxi nejčastěji v této souvislosti používáný a který požadavkům zákona odpovídá při patřičném stupni ověření údajů zadávaných do tohoto systému uživatelem; v případě validace, tj. nejvyššího stupně ověření účtu mojeID, dochází k ověření totožnosti uživatele oproti jeho občanskému průkazu (<https://www.mojeid.cz/cs/>). V praxi je dále využíváno např. ověření věku prostřednictvím redukované kopie průkazu totožnosti, při níž údaje nesloužící identifikaci osoby a věku jsou anonymizovány. Důvodová zpráva v této souvislosti dále připomíná, že za nedostatečné zabezpečení splnění této povinnosti lze považovat např. požadavek na vyplnění čestného prohlášení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

kupujícím před odesláním objednávky bez náležitého ověření věku kupujícího. Obdobně např. Státní zemědělská a potravinářská inspekce na svých stránkách informujících prodejce uvádí, že za nedostačující je nutno považovat zaškrtnutí políčka „Jsem starší 18 let“ nebo vyplnění data narození kupujícím, i přesto, že navazuje ověření věku při předání zásilky (<https://www.szpi.gov.cz/clanek/durazne-upozorneni-szpi-online-prodejcum-tabakovychvyrobku.aspx>).

25. Žalobcův systém nelze považovat za dostačující. Takový výklad zcela odpovídá textu zákona i účelu sledovanému tímto ustanovením, nelze jej tedy považovat za extenzivní ani za nepřiměřeně zasahující do ústavně zaručeného práva na podnikání žalobce ve smyslu čl. 26 odst. 1 Listiny, neboť odst. 2 tohoto článku výslovně stanoví, že zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.
26. Dle žalované je zřejmé, že prodávající nemůže ovlivnit další nakládání s již zakoupeným výrobkem, dle zákona o ochraně zdraví však musí zajistit, aby k jeho prodeji, tedy k uzavření kupní smlouvy a k následnému předání výrobku, což jsou jednotlivé fáze prodeje, jak připomíná důvodová zpráva k § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví i judikatura, byť v souvislosti s jinými zákony používajícími pojem „prodej“ (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2019, č.j. 6 A 39/2018-67), došlo pouze osobě starší 18 let. Tak tomu však v posuzovaném případě nebylo, neboť žalobce uzavřel kupní smlouvu s osobou mladší 18 let; povinnost upravenou v § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví tak žalobce porušil, přičemž se nemůže zprostit své objektivní odpovědnosti za toto porušení s poukazem na to, že kupující nezadal pravdivý údaj o svém datu narození.
27. Skutečnost že k předání zakoupené elektronické cigarety po ověření věku kupujícího při jejím výdeji nedošlo, na této odpovědnosti žalobce nic nemění. Jak však žalovaná uvedla v odůvodnění svého rozhodnutí, tato okolnost dle jejího názoru snižuje závažnost postihovaného protiprávního jednání, což zohlednila při snížení pokuty vyměřené prvostupňovým orgánem.
28. Žalovaná rovněž trvala na tom, že neuvedením odpovídající obchodní firmy na internetových stránkách www.vasecigareta.cz byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku spočívajícího v porušení § 36 odst. 3 zákona o ochraně zdraví, včetně jeho materiální stránky, neboť tímto jednáním byl bezesporu ohrožen zájem na snadné a řádné identifikace žalobce jakožto prodávajícího, který provozuje příslušný internetový obchod.
29. Odpovědnosti za toto porušení se nemůže žalobce účinně zprostit s poukazem na to, že kupující (spotřebitel) má možnost si odpovídající identifikační údaje prodávajícího zjistit ve veřejném registru. Má-li mít povinnost uvést identifikační údaje prodávajícího na jím provozovaných internetových stránkách smysl, je třeba zajistit řádné plnění této povinnosti prodávajícím mj. i důsledným postihem jejího porušení tak, aby tyto údaje byly důvěryhodné a spotřebitel mohl důvodně očekávat, že odpovídají skutečnosti, a může se tedy na ně spolehnout, aniž by je musel jakkoliv ověřovat.
30. Žalovaná stran námitek ohledně zohlednění přestupku ze dne 26. 3. 2019, o němž bylo pravomocně rozhodnuto příkazem z téhož dne, při stanovení výše pokuty odkázala na odůvodnění svého rozhodnutí, v němž rozvedla, že s ohledem na to, že tento přestupek byl spáchán v souběhu se zde projednávanými přestupky, postupovala při stanovení výše úhrnné pokuty podle zásady absorpční upravené v § 41 odst. 1 zák. č. 250/2016 Sb., o

odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, což mj. znamená, že při stejné horní hranici sazeb pokut je třeba určit, který z postihovaných přestupků je nejzávažnější. Žalovaná na svých úvahách zde uvedených trvala; skutečnost, že žalobce proti tomuto příkazu nedopatřením včas nepodal připravený odpor, na těchto závěrech dle žalované nic nemění.

[IV] Replika

31. Žalobce reagoval na vyjádření žalované k žalobě replikou ze dne 14. 4. 2020, v níž zopakoval žalobní argumenty.

[V] Posouzení věci soudem

32. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
33. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, *soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.*
34. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, *soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.*
35. Při jednání před soudem dne 15. 6. 2022 žalovaná i zástupce žalobce setrvali na svrchu rekapitulované argumentaci.
36. Prvoinstančním rozhodnutím ve spojení s rozhodnutím napadeným byla žalobci uložena pokuta ve výši 7 000 Kč za spáchání přestupku podle § 36 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně zdraví, a to porušením § 6 odst. 1 a 3 téhož zákona. Žalobci byla dále uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
37. Podle § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví platí: *Tabákové výrobky, kuřácké pomůcky, bylinné výrobky určené ke kouření a elektronické cigarety lze prodávat prostřednictvím prostředku komunikace na dálku, pokud je vyloučen jejich prodej osobám mladším 18 let; za tím účelem musí být prodejce těchto výrobků prostřednictvím prostředku komunikace na dálku vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele (dále jen „systém ověřování věku“). Prodejce je povinen v okamžiku prodeje ověřit, že kupující spotřebitel není mladší 18 let.*
38. Podle § 6 odst. 3 zákona o ochraně zdraví, *prodejce tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření a elektronických cigaret prostřednictvím prostředku komunikace na dálku je povinen uvést v místě nabídky prodeje těchto výrobků své jméno, adresu sídla a identifikační číslo osoby.*
39. Podle § 36 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně zdraví, *prodejce se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností týkajících se prodeje tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret nebo alkoholických nápojů prostřednictvím prostředku komunikace na dálku podle § 6 odst. 1 až 5 nebo 7, § 7 nebo 15.*
40. Podle § 36 odst. 10 písm. d) zákona o ochraně zdraví, *za přestupek lze uložit pokutu do 800 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), i), j) nebo p).*
41. Žaloba není důvodná.
42. Stran leitmotivu žaloby soud dospěl k závěru, že způsob ověření věku, jaký zvolil žalobce, nedostal požadavkům vyjeveným v první větě § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví, konkrétně pak v její části za středníkem. Tu je totiž základ onoho kontrolními

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

orgány požadovaného vyššího standardu ověření informací. Jistě, žalobce má pravdu v tom, že nežijeme v dokonalém světě a téměř každý systém lze nějakým způsobem obejít či zpochybnit. Nicméně, zákonodárce právě proto zvolil „sofistikovanější“ text zákona, který prodejcem tabákových výrobků a dalšího sortimentu, který je vyjeven v části první věty před středníkem, ukládá povinnost disponovat počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele.

43. Požadavkem na elektronické ověření věku spotřebitele pozbývá na významu žalobcova námitka, že se v inkriminovaném případě nepodařilo v rámci prováděné kontroly fyzicky dokončit prodej. Zákon totiž vyžaduje ověření věku spotřebitele již v první fázi procesu, tedy při objednání zboží skrze prostředek komunikace na dálku.
44. Dalším požadavkem je pak jednoznačné ověření věku spotřebitele. Jak je uvedeno výše, zákonodárce v předmětném ustanovení zákona o ochraně zdraví vyslovil vyšší nárok na prodávajícího, avšak zároveň ponechal určitý prostor pro volbu finálního způsobu kontroly. Prodejce tak není nutně vázán na jeden, dva způsoby, které zákon striktně vymezí, ale je mu dána možnost volby, jak takovému požadavku dostát.
45. Žalobce v rámci jednání před soudem argumentoval britskou kontrolní praxí, kde dozorující správní orgány nejenom poukazují na chybné postupy, ale zároveň poskytují určitý návod na nápravu. A byl to rovněž žalobce, kdo konstatoval, že se mu takového návodu od správních orgánů dostalo, a to doporučením na ověření věku např. skrze systém mojeID. Žalobce však s takovým doporučením nesouhlasil a dál bazíroval na tom, že jím zvolený způsob ověření věku postačuje.
46. Soud se s takovým pohledem na věc neztotožnil.
47. Zákonem požadovaným jednoznačným ověřením není jen vyplnění (bez dalšího) věku nakupujícího. Pak by totiž opravdu stačilo např. potvrdit rubriku „*Prohlašuji, že jsem starší 18 let*“ nebo „*Jsem starší 18 let*“, což je v důsledku stejný způsob, jaký zvolil žalobce. Požadavek správních orgánů (zcela v souladu s textem zákona), aby systém používaný žalobcem byl stran jednoznačnosti ověření věku spotřebitele na vyšší úrovni, je proto správný, a nelze jej shledat jako přepjatě formální. Ostatně, žalovaná přílehlavě odkázala na důvodovou zprávu k zákonu o ochraně zdraví, o kterou mj. opřela svoji argumentaci. Zpráva stran § 6 odst. 1 mj. uvádí toto (zvýraznění podtržením provedl soud): „*Prodej na dálku bude možný pouze v případě, že maloobchodní prodejce přijme taková opatření, kterými vyloučí prodej tohoto zboží osobám mladším 18 let. Způsob splnění této povinnosti již nebude ponechán čistě na volbě provozovatele – maloobchodního prodejce. Provozovatel bude muset být vybaven systémem ověřování věku, který v okamžiku prodeje ověří, že kupující spotřebitel není mladší 18 let. Provozovatel bude povinen prostřednictvím tohoto systému v okamžiku prodeje ověřit, že kupující spotřebitel není mladší 18 let. Systém ověřování věku musí být počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele (viz definice v čl. 2 odst. 36 směrnice 2014/40/EU). Konkrétní parametry tohoto systému nejsou specifikovány ani směrnicí 2014/40/EU a nespécifikují se tedy ani tímto návrhem zákona. Může se jednat např. o ověření věku podle identifikačních údajů uvedených v občanském průkazu při předchozí osobní registraci apod. Podle informací Svazu obchodu a cestovního ruchu se v praxi nejčastěji používá systému mojeID (<https://www.mojeid.cz>). Za nedostatečné zabezpečení splnění této povinnosti lze považovat např. požadavek na vyplnění čestného prohlášení kupujícím před odesláním objednávky bez náležitého ověření věku kupujícího. Provozovatel by měl zároveň zajistit, že zboží nebude převzato osobou mladší 18 let ani při jeho předávání,*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

což je považováno za součást prodeje.“

48. Shrnutí, závěr, že žalobce v tomto směru nedostal konkretizovaným povinností plynoucím z § 6 odst. 1 zákona o ochraně zdraví, byl správný, a žalobní námitka proto nebyla důvodná.
49. Stran námitek týkajících se pochybení žalobce co do porušení § 6 odst. 3 zákona o ochraně zdraví soud uvažil následovně.
50. Text příslušného zákonného ustanovení je jasný a ukládá prodejci tabákových a dalších specifikovaných výrobků povinnost uvést v místě nabídky prodeje těchto výrobků své jméno, adresu sídla a identifikační číslo osoby. Žalobce ostatně ani nezpochybnil, že se tohoto nedostatku dopustil, argumentoval nicotnou společenskou škodlivostí a tím, že uvedený skutek, nepředstavuje žádný zásah do prioritního zájmu chráněného zákonem o ochraně zdraví, kterým je ochrana zdraví před škodami působenými návykovými látkami.
51. Soud je, ve shodě se správními orgány, toho názoru, že i když není žalobcovo pochybení v tomto směru nikterak zásadní, stále se jedná o porušení příslušné zákonné povinnosti. Nemůže obstát žalobcova argumentace o dovednostech průměrného spotřebitele, neboť prizmatem tohoto názoru by pak stačilo, aby v místě nabídky prodeje těchto výrobků bylo uvedeno např. IČ, příp. DIČ osoby s odkazem na příslušný veřejný rejstřík. S žalobcem lze jistě souhlasit v tom, že vytýkaný skutek nepředstavuje žádný zásah do prioritního zájmu chráněného zákonem o ochraně zdraví, to však bylo zohledněno při stanovení výše pokuty. Ani tato námitka tak nebyla důvodná.
52. A nedůvodná byla i tvrzení, podle kterých žalobce *„žádný skutek, který by bylo legitimně možno označit za přestupek, nespáchal, tedy žalobce logicky nemůže být vůbec sankcionován.“*
53. Jak je uvedeno výše, soud dospěl ke stejnému závěru jako správní orgány, tedy že žalobce porušil povinnosti vyplývající z § 6 odst. 1 a 3 zákona o ochraně zdraví. Uložení sankce tak bylo namístě. Výše uložené pokuty je podle názoru soudu adekvátní závažnosti žalobcových pochybení a správní orgány ji přiléhavě odůvodnily. Rovněž poslední z uplatněných žalobních námitek proto nebyla důvodná.
54. Protože žádná z žalobních námitek nebyla důvodná, soud žalobu ve smyslu § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
55. Pro úplnost se uvádí, že soud neprovedl důkazy navržené žalobcem, a to znaleckým posudkem soudního znalce Ing. Mgr. RNDr. Radka Beneše, MSc., ze dne 17. 1. 2020, č. 136-1127/12/2018, výsledkem soudního znalce Ing. Mgr. RNDr. Radka Beneše, MSc., a důvodovou zprávou k zákonu o ochraně zdraví. Pro právní posouzení věci bylo dokazování znaleckým posudkem a výsledkem znalce nadbytečné. Dále, žalobce nespécifikoval, jakou částí důvodové zprávy chce provádět dokazování, a protože soud stran důvodové zprávy argumentuje pouze tou její částí, která byla použita jak žalobcem (v žalobě), tak žalovanou (v napadeném rozhodnutí), bylo by i její provedení nadbytečné.

[VI] Náklady řízení

56. Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému správnímu orgánu žádné specifické náklady soudního řízení nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň dne 15. 6. 2022

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.